

Panelový výzkum absolventů ScioŠkol

Daniel Jirát-Ziótkowski dan@govlab.cz

Adam Lalák adam.lalak@scioskola.cz

Vladimír Kváča vladimir.kvaca@gmail.com

Kdo jsme a proč
máme o výzkumu
mluvit?

Daniel Jirát-Ziółkowski

Pracuje jako “předák” společnosti Gov Lab, kde vede a vedl řadu různých projektů. Celý výzkum absolventů projektově řídil.

Adam Lalák

Výzkumný pracovník a metodik ScioŠkol. Výzkum má na starosti za společnost Scio. Kromě toho dělá doktorát z filozofie na univerzitě v Mnichově.

Vladimír Kváča

V minulosti byl prezidentem České evaluační společnosti, která pořádá konferenci, na které právě jsme. Evaluátor na volné noze se na výzkumu podílel převážně metodologicky a analyticky. Aktuálně se pohybuje poměrně často na Maltě.

Co jsou to
Scioškoly?

Co jsou to ScioŠkoly?

“Řezník si otevřel vegetariánskou jídelnu”

19 základních škol
4 střední školy

důraz na:

- **vnitřní motivaci** místo známkování
- **partnerský přístup** místo “vtloukání” znalostí
- **rozvoj kompetencí** místo výuky předmětů

Co jsou to
SciKompetence?

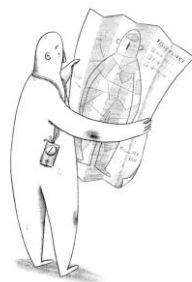
Co jsou to ScioKompetence?

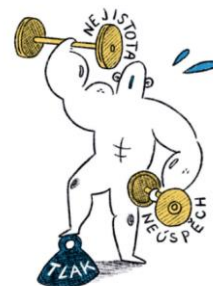
Řídím a poháním své učení

Vybírám si, co si pustím do mysli

Rozumím sám sobě

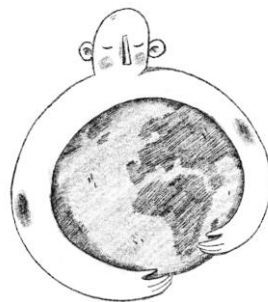
Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě

Vytvářím a udržuji dobré vztahy

Konám dobro a stavím se zlu

Jsem tvůrcem budoucnosti

Mám život ve svých rukou

Proč Scioškoly
chtějí své
absolventy
zkoumat?

Proč ScioŠkoly chtějí své absolventy zkoumat?

Vzdělávání je notoricky dojmologická oblast a každý na něj má názor

Hlavní motivace:

- učení se a zlepšování metody
- advokace metody u odborné veřejnosti
- marketing

Celkový design výzkumu

1. Fáze – předvýzkum a sondy

Analýza toho, kdo jsou Scio děti a jejich rodiny, čím se v rámci obecné populace vyznačují. Poznání toho, proč se děti ocitli na ScioŠkole a ne jinde.

Porozumění tomu, co ve ScioŠkole žáci vstřebávají – pochopení Scio kompetencí v jejich kontextu a z pohledu žáků.

Prozkoumání přání, očekávání a životních postojů absolventů a brzkých absolventů.

Jiná škola

vs.

ScioŠkola

Průzkum možností tvorby kontrolní skupiny pro určení vlivu ScioŠkoly na absolventy oproti jiných škol na děti s podobným zázemím.

Rešerše sekundárních dat a nástrojů. Budeme hledat, co relevantního můžeme převzít a co nového musíme vytvořit.

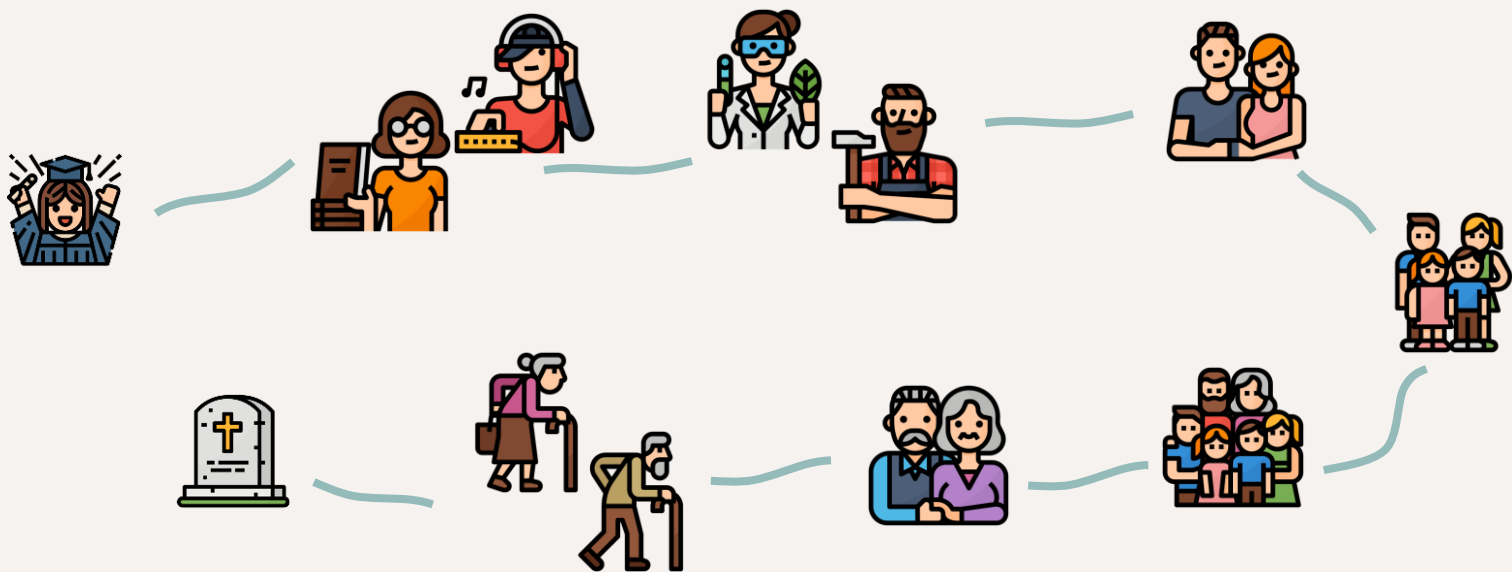
2. Fáze – pilot a ověřování kontrolních skupin

V pilotní fázi byla z několika možností vytipovaných v 1. fázi vybrána **vhodná konstrukce kontrolní skupiny** a ověřena **podoba nástrojů** pro sběr dat. Celkově tedy proběhl výběr realizovatelné podoby kvaziexperimentálního designu.

Zvolený design byl sesbírán tak, jak by měl ideálně v dalších letech pokračovat. Proběhla tak reálně 1. vlna zamýšleného longitudinálního výzkumu..

3. Fáze – ostrý chod longitudinálního výzkumu

Celkovým cílem, ke kterému směřují fáze 1 a 2, je rozjet a udržet dlouhodobě fungující longitudinální výzkum zjišťující, které kompetence si žáci osvojili právě díky ScioŠkole a jinak by je nezískali a sledovat, jak se tyto kompetence v průběhu jejich života projevují. K tomu je nutné udržovat nejen panel absolventů ScioŠkol, ale i kontrolní panel díky kterému bude možné vliv ScioŠkol určit.

Koho zkoumáme?
Konstrukce
kontrolní skupiny

Sožení kontrolní skupiny	Kritérium 1 - srovnatelné socio-ekonomické zázemí	Kritérium 2 - relevantně odlišná vzdělávací zkušenost	Kritérium 3 - snadnost vytvoření takové skupiny	Kritérium 4 - snadnost udržení takové skupiny	Kritérium 5 - ceteris paribus	Jak bychom takovou skupinu utvořili?	Pozn.
Náhodný vzorek populace	1	3	3	1	1	Nějaká randomizovaná metoda, ale asi bychom jim museli platit	
Nenáhodně vybraný vzorek populace (např. podle příjmu jejich rodičů)	3	3	1	2	2	Přes inzerát, pomocí nějakého průzkumu, pomocí metody sněhové koule	
Statisticky vyvážený náhodný vzorek populace	3	3	2	1	2	Použili bychom statickou metodu propensity score matching	Validita by asi byla trochu zpochybnitelná, protože asi nedokážeme správně vyhodnotit všechna kritéria vhodná k vážení
Sourozenci Scioškoláků, co nechodí do Scioškoly	3	1	3	3	3	Za pomoci našich absolventů	Je dost takových lidí?
Odmítnutí zájemci o ScioŠkolu	3	2	3	1	3	Máme o nich záznamy, ale nejspíš bychom je museli nějak motivovat k účasti	
Zájemci o ScioŠkolu z měst, kde není ScioŠkola	3	3	1	1	3	Pomocí nějakého našeho průzkumu ohledně zájmu o ScioŠkolu	
Absolventi jiných soukromých/alternativních škol	3	1	2	3	3	Vytvoření partnerství s tou školou	Nebezpečí, že by z toho vznikla soutěž Scio vs. Montessori
Statisticky vyvážený vzorek absolventů nějakých státních škol	3	3	2	1	3	Použili bychom statickou metodu propensity score matching	Validita by asi byla trochu zpochybnitelná, protože asi nedokážeme správně vyhodnotit všechna kritéria vhodná k vážení
Děti aktivních rodičů, které chodí na státní školu	3	3	1	1	3	Sesbírat je na nějaké naší akci o vzdělávání, pomocí metody sněhové koule	
Rodiče Scioškoláků	2	3	3	2	1	Máme na ně kontakt	Možná spíše obecný wellbeing než kompetence

Jakou jsme konstrukci kontrolní skupiny jsme nakonec zvolili?

Možnost, která v tabulce nebyla, a to:

“Spolužáci ze střední”

- Přejít na střední jako velký zlom v našem vzdělávacím systému.
- Formativní vliv na další život.
- Možnost vyvážit podle škol.
- Hromadná rekrutace.

Celkově nakonec 424 středoškoláků v kontrolní skupině a 186 v intervenční skupině.

Co zkoumáme?

ScioKompetence 1 - “Řídím a poháním své učení”

Nástroje a zdroje učení

Motivace k učení

Řízení a organizace učení

Jak jsme zkoumali?

Evaluační design

Dopadová evaluace v rámci širšího přístupu Merit Assessment a související základní výzkumnou strategii v podobě kvaziexperimentu. Jinou terminologií jde o **Kontrafaktuální dopadovou evaluaci**.

Pro větší srovnatelnost zjevně rozdílných skupin volíme metodu párování - **Propensity score matching**.

Párování probíhá na základě poskytnutých údajů o socioekonomickém statusu rodiny a demografických údajů o respondentech.

Dotazník v nástroji SenseMaker[®] - 4 skupiny otázek

European *Values* Study

1. EVS otázky

2. Baterie a škály

3. Čtenářská gramotnost

4. Participatory Narrative Inquiry (PNI)

Velmi stručně
výsledky

Tendence absolventů a absolventek základních ScioŠkol k celkově větší samostatnosti spojené s určitým vybočováním z konvencí nebo nižší ohleduplností.

Absolventi a absolventky základních ScioŠkol si, o něco lépe než porovnávaná skupina, dovedou rozplánovat čas a dojít samostatně k vytyčenému cíli. I přesto, že cesta může někdy být o něco více chaotická.

Příběh - zadání

*“Popiš prosím jednu nejdůležitější věc, kterou ses za poslední rok naučil*a (ať už ve škole, jinde nebo prostě od života).*

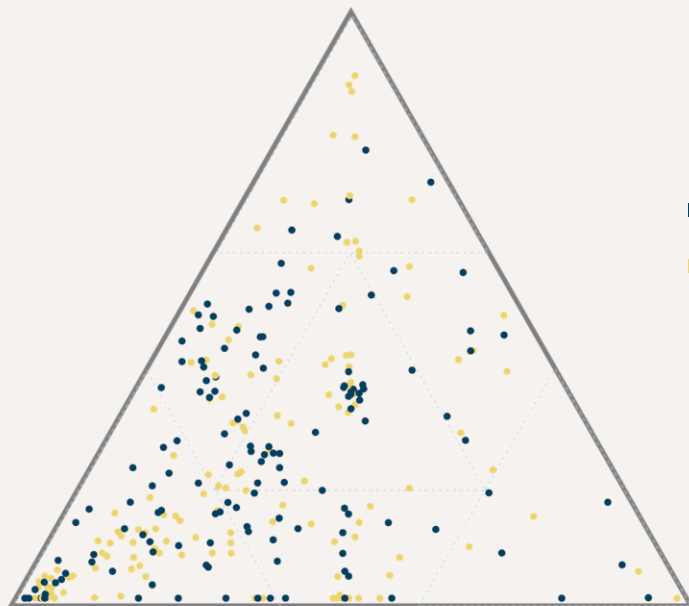
*Rozepiš, proč právě tahle věc je ta nejdůležitější a jak se to stalo, že ses ji naučil*a. Piš prosím otevřeně a volně, svými vlastními slovy. Napiš klidně delší text.”*

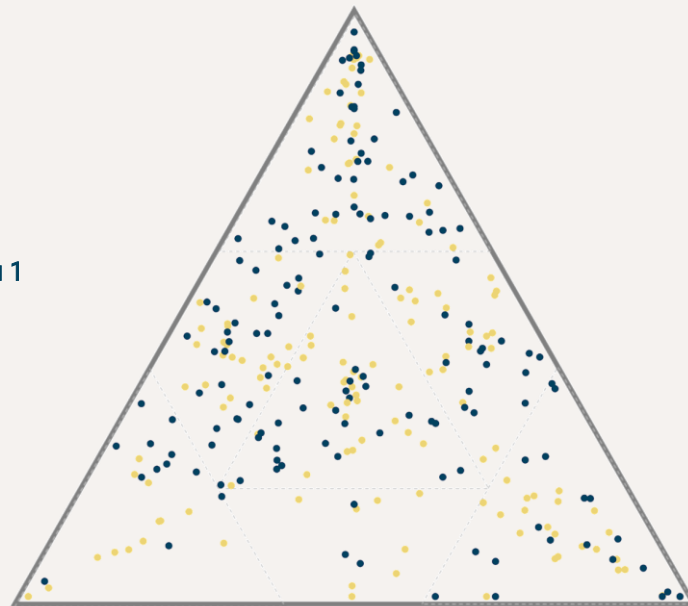
Chování a aktéři v příběhu (triády)

Naučil*a jsem se něco, co po mě chtěli učitelé nebo učitelky ve škole

Při učení jsem si sám*a věděl*a rady

- Scio
- Srovnávací – 1 na 1

Naučil jsem se něco, co jsem sám*a chtěl*a

Naučil*a jsem se něco, co po mně chtěli moji blízcí (rodina nebo kamarádi)

Při učení mě někdo vedl*a

Při učení jsem v tom plaval*a

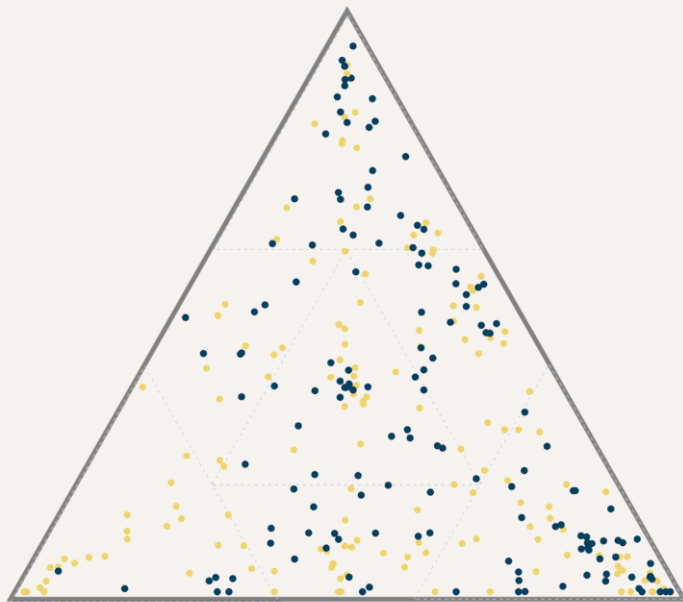

Chování a aktéři v příběhu (triády)

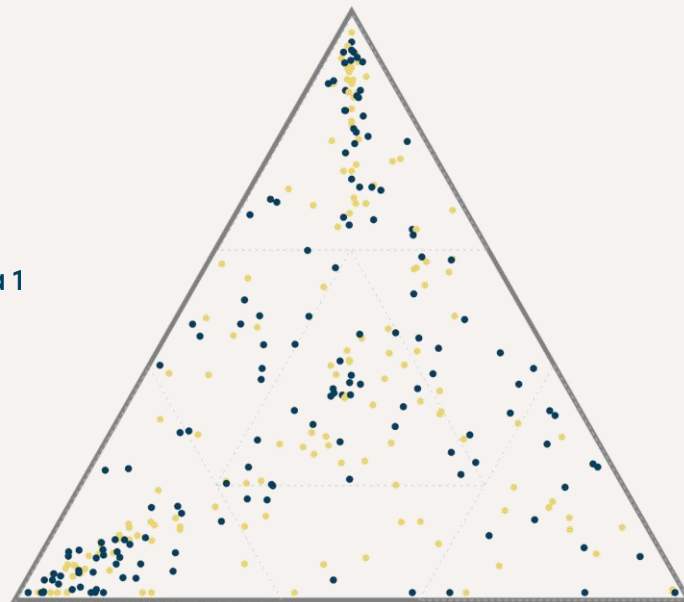
Naučil*a jsem se to díky škole

Při učení jsem věděl*a, co je mým cílem

- Scio
- Srovnávací – 1 na 1

Naučil*a jsem se to někde mimo školu
(klub, kamarádi, kroužek...)

Naučil*a jsem se to sám*sama

Při učení jsem neměl*a stanovený cíl

Při učení jsem měnil*a svůj cíl

N (scio) = 152; N (neScio) = 152

zdroj: šetření absolventů Scio ZŠ 2023

znění otázky: Do jaké míry o tom, co jsi napsal*a platí: (Pro odpověď klikni do trojúhelníku a přetáhni tečku.)

Co bychom s vámi
rádi diskutovali?

Otázky do diskuse

- Jak udržovat panel a motivat respondenty?
- Jak zkoumat ScioKompetence?
- Specifikum výzkumu teenagerů
- Publikace výzkumů ve vědeckém časopise - jakém?

Jaké máte z otázkami výše zkušenosti? Máte nějaké tipy, zdroje?

Děkujeme!

